

100 שנה לתיאטרון הלאומי הבימה

Habimah National Theatre Centennial

אלול התשע"ז ■ 9/2017 ■ 1027

האמנותי אילן רונן "קבוצת הצעירים" של התיאטרון. בשנות ה-2000 הועלו מגוון מחזות קלאסיים, מודרניים, ישראליים ויהודיים ומחזות זמר.

מאז 1918 ועד היום הועלו ב"הבימה" 706 הצגות. "עלובי החיים" היא ההצגה ה-700 של התיאטרון.

ב-2012 נחנך משכנה החדש של "הבימה" לאחר ארבע וחצי שנות שיפוץ, שבמהלכן הציג התיאטרון מחוץ למשכנו הקבוע. במלאת 100 שנה לתיאטרון נציין את היות "הבימה" לא רק התיאטרון הלאומי של מדינת ישראל, אלא גם את היותו התיאטרון העברי הראשון, על מאות שחקניו ויוצרו לאורך המאה האחרונה. בתוך כך נדגיש את חשיבותו כמוביל וכראשון בכל תחומי העשייה: מחזאות, בימוי, משחק, מוזיקה ועיצוב. פני תיאטרון "הבימה" בשנת ה-100 שלו הם התמהיל הישראלי החברתי, הרב-תרבותי בכללותו, המבטא את גווני החברה הישראלית על מורכבותה ושפע הקונפליקטים המאפיינים אותה.

אודליה פרידמן מנכ"לית תיאטרון הבימה

תיאור הבול

בבול נראית סצנה תיאטרלית, שבה מוצגים היבטים שונים של תיאטרון הבימה:
- איור חופשי של השחקנית המיתולוגית חנה רובינא בדמות הכלה בהצגה "הדיבוק" (שחקן).
- מצב דמיוני שלפיו הכלה כותבת בעצמה מחזה במכונת הכתיבה (סצנה).
- וילון במה שעליו תווי מוזיקה (מוזיקה).
- "התרוממות" - פסל שלושת העיגולים מאת מנשה קדישמן ברחבת הבימה (סביבה).
- קהל יושב באולם וצופה במחזה (קהל).
- העיצוב הטיפוגרפי של המילים "100 שנה לתיאטרון הלאומי הבימה" מורכב מאותיות מגוונות ומסגנונות שונים (מסורת) וקלאסי לצד חדשני ומודרני.

עיצוב בול, מעטפה וחותמת: רינת גלבוע
Stamp, FDC & Cancellation Design: Rinat Gilbova

התיאטרון הלאומי הבימה נוסד במוסקבה על-ידי נחום צמח, יחד עם מנחם גנסין וחנה רובינא, "כתיאטרון בשפת עבר" בשנת 1917.

לאחר פגישה של צמח עם קונסטנטין סטניסלבסקי, מנהל התיאטרון האמנותי של מוסקבה, הסכים סטניסלבסקי להפוך את "הבימה" לסטודיו של התיאטרון האמנותי, והעמיד לרשות "קבוצת הצעירים העברים הבימה" את תלמידו ייבגני וכטנגוב כמדריך אמנותי. את ההיתר לפעילותה העניק סטלין בחתימתו כשר לענייני מיעוטים באותה תקופה.

ההצגה הראשונה שהעלתה "הבימה" הייתה "נשף בראשית" בבימויו של וכטנגוב, והיא התקיימה בשנת 1918. את ראשית תהילתה קיבלה "הבימה" בשנת 1922 עם הצגת "הדיבוק", שבה בלטה במיוחד השחקנית חנה רובינא. תפקידה האגדי של לאה, הכלה אחוזת הדיבוק, הפך לימים לסמלו של תיאטרון "הבימה".

במרץ 1928 הגיעו חברי להקת "הבימה" לארץ ישראל. השחקנים החליטו על דרך ניהול חדשה - שוויון לכל. התיאטרון היה לקולקטיב שכל חבריו בעלים ומנהלים שקובעים את דרכו. הצגת הבכורה של הקבוצה בארץ הייתה "האוצר", שהתקיימה כבר ב-29 בנובמבר באותה שנה. בשנת 1945 נחנך "בית הבימה", המשמש את התיאטרון עד היום.

התיאטרון הציג מחזאות עולמית מתורגמת, ובשנת 1937 הועלה המחזה המקורי הראשון בעברית - "שומרים" מאת עבר הדני. בשנות ה-50 החלו להציג מחזות של סופרים ישראלים, ששמשם עלה באותם ימים: משה שמיר, אהרון מגד ואפרים קישון. נסים אלוני העלה את מחזהו הראשון "אכזר מכל המלך", שנכתב עבור "הבימה" בשנת 1953, ומאז הועלו שישה ממחזותיו, בשיתוף-פעולה עם הצייר יוסל ברגנר, שיצר את התפאורה. השפעתו של אלוני על התיאטרון הייתה רבה. עשור לאחר הקמת המדינה, בשנת 1958, הוכרז תיאטרון "הבימה" על-ידי הממשלה כתיאטרון הלאומי של מדינת ישראל, ובאותה שנה גם הוענק לו פרס ישראל בתחום התיאטרון.

בשנת 1969 פורק הקולקטיב, הוקם חבר נאמנים ונבחרו מנהל כללי ומנהל אמנותי. גם בשנות ה-70 הועלו מחזות מקוריים מאת הלל מיטלפונקט, יהושע סובול ואפרים קישון. ב-1978 הועלה מחזהו של חנוך לוין "הלווייה חורפית" בבימויו, ומאז הועלו שישה מחזות נוספים שלו. הוצגו מחזות יהודיים ומחזות מהדרמה העולמית. בשנות ה-90 הוקמה על-ידי המנהל

Habimah National Theatre Centennial

The Habimah National Theatre was founded by Nachum Zemach, Menachem Gnessin and Hanna Rovina in Moscow in 1917 under the name "The Hebrew Language Theatre". Zemach met with Konstantin Stanislavski, director of the Moscow Art Theatre, who agreed to make Habimah an Art Theatre studio and appointed his student Yevgeny Vakhtangov to be the artistic instructor for the "Habimah Young Hebrews Company". Stalin, who served as the Minister for Minority Affairs at the time, personally approved the endeavor.

The first play performed by Habimah was "Neshef Bereshit", directed by Vakhtangov in 1918. But the theatre's first true claim to fame came in 1922, with the play "The Dybbuk" and the especially noted performance by Hanna Rovina. Her legendary portrayal of Leah, the bride who was possessed by the dybbuk, later became one of the iconic symbols of the Habimah Theatre.

The members of Habimah immigrated to Eretz Israel in 1928. The actors decided the theatre would be managed as an egalitarian entity. It became a collective in which all members were equal owners and managers. The first play performed in Eretz Israel was "The Treasure", which premiered on November 29, 1928. The Habimah National Theatre building was opened in 1945 and continues to house the theatre to this day.

The theatre performed translated versions of international plays as well as original Hebrew works, the first of which was "Guards" by Ever Hadani in 1937. In the 1950's Habimah began to produce plays by rising Israeli authors and playwrights such as Moshe Shamir, Aharon Megged and Ephraim Kishon.

"Most Cruel the King", the first play written by Nisim Aloni for Habimah, in collaboration with artist Yosel Bergner who created the scenery, premiered in 1953. Aloni greatly influenced Habimah and since then the Theatre has performed six more of his plays.

In 1958, a decade after the State of Israel was established, Habimah was declared by the government to be the National Theatre of Israel and it was granted the Israel Prize for Theatre that same year.

The collective was disbanded in 1969. It was replaced by a board of trustees, who appointed a general manager and an artistic director. In the 1970's the Theatre continued to stage original works by playwrights Hillel Mittelpunkt, Yehoshua Sobol and Ephraim Kishon.

The play "Winter Funeral", written and directed by Hanoach Levin, was performed in 1978 and since then Habimah has staged six other Levin plays. Habimah performed both Jewish plays and international dramas and in the 1990's, artistic director Ilan Ronen established the Habimah Young Company. Since 2000 a wide range of classic, modern, Israeli and Jewish plays as well as musicals have been performed on the Habimah stage.

From 1918 to the present, Habimah has staged 706 different plays. "Les Miserables" was the theatre's 700th production.

חומת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

In 2012, the remodeled Habimah Theatre building was inaugurated after four and a half years of renovation, during which time Habimah productions were performed in alternate venues.

The Habimah National Theatre Centennial marks Habimah not only as Israel's national theatre, but also its place as the first Hebrew theatre, in which hundreds of actors and creators have taken part over the last century. Habimah is a leader in all aspects of its work: playwriting, direction, acting, music and design.

In its 100th year, Habimah represents the multicultural weave of Israeli society, expressing its characteristic diversity, complexity and conflicts.

Odelia Friedman
General Manager, Habimah National Theatre

Description of the Stamp

The stamp features a theatrical scene depicting the different aspects of Habimah Theatre:

- Illustration of legendary actress Hanna Rovina portraying the bride in "The Dybbuk" (acting).
- Imaginary scene in which the bride herself writes the play on a typewriter (scene).
- Stage curtain decorated with musical notes (music).
- "Uprise" – statue by Menashe Kadishman that stands in the Habimah courtyard (environment).
- Audience seated in the theatre watching a play (audience).
- Typographic design of the words "Habimah National Theatre Centennial" comprised of various different letters and styles (traditional and classic alongside innovative and modern).

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
סדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108101
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101 12
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue:	ספטמבר 2017	הנפקה:
Stamp Size (mm):	H 30 ג / W 40 ר	מידת הבול (מ"מ):
Plate:	1065	לוח:
Stamps per Sheet:	15	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבליים בגיליון:
Method of printing:	אופסט Offset	שיטת הדפסה:
Security mark:	מיקרוטקסט Microtext	סימון אבטחה:
Printer:	Cartor Security Printing, France	דפוס: